

Repertoriumnummer 2017/
Datum van uitspraak 7 juni 2017
Rolnummer 2016/AA/516

Uitgifte

Uitgereikt aan

op
€
JGR

Arbeidshof Antwerpen

Afdeling Antwerpen

Kamer 10

Arrest

COVER 01-00000868969-0001-0010-02-01-1

OCMW ANTWERPEN, gevestigd te 2000 Antwerpen, Lange Gasthuisstraat 33,

vertegenwoordigd door de heer C [REDACTED] B [REDACTED] maatschappelijk werker, met volmacht,

tegen:

H [REDACTED] M [REDACTED] wonend te [REDACTED], [REDACTED]

met als raadsman mr. Tessens Eva, advocaat te Antwerpen.

Het hoger beroep is gericht tegen het vonnis van 29 september 2016 van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen.

Het arbeidshof past de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken toe.

Advocaat-generaal Johan Dekeersmaeker gaf namens het openbaar ministerie mondeling advies op de zitting van 3 mei 2017, waarover partijen werden gehoord in hun opmerkingen.

1. Ontvankelijkheid

Met een verzoekschrift, neergelegd ter griffie van dit hof op 26 oktober 2016, tekende het OCMW van Antwerpen hoger beroep aan tegen een vonnis van 29 september 2016 (AR 16/2081/A) van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen. De machtiging daartoe werd verleend door de raad voor maatschappelijk welzijn op 24 november 2016.

Het vonnis werd aan het OCMW van Antwerpen ter kennis gebracht overeenkomstig artikel 792, tweede lid, Ger.W., bij gerechtsbrief op 6 oktober 2016.

Het hoger beroep werd tijdig ingesteld, is regelmatig naar vorm en ontvankelijk.

2. Feiten en voorafgaande procedure

De heer H. [REDACTED] geboren op [REDACTED] in Pakistan, kwam op 6 juli 2015 naar België en werd, na zijn asielaanvraag op datum van aankomst, bij beslissing van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen van 30 november 2015 erkend als vluchteling.

Als gevolg van voornoemde erkenning diende hij eind januari 2016 het hem toegewezen lokaal opvanginitiatief (LOI) te Wingene te verlaten en vestigde hij zich, na een kortstondig verblijf bij vrienden, vanaf 13 februari 2016 in een huurappartement op huidig adres te [REDACTED]. De eerste contacten van de heer H. [REDACTED] met het OCMW van Antwerpen dateren vanaf deze datum en hem werd bij beslissing van het bijzonder comité sociale dienst van 14 maart 2016 vanaf 13 februari 2016 een leefloon als alleenstaande en vanaf 1 maart 2016 een terugvorderbare uitkering uitzonderlijke financiële bijstand van 344,98 euro toegekend.

De heer H. [REDACTED] verzocht het OCMW tevens hem een installatiepremie toe te kennen. Daar uit sociaal onderzoek bleek dat zijn woonplaats binnen de diensten van het OCMW bekend stond als een negatief adres (omschreven als een plaats van drugs en prostitutie), besliste het bijzonder comité sociale dienst op 21 maart 2016 de heer H. [REDACTED] geen installatiepremie vanaf 1 maart 2016 toe te kennen, met de motivering:

"U woont in een appartement dat niet aangewezen is waardoor u best op zoek gaat naar een beter appartement. Er wordt u geen installatiepremie toegekend voor dit adres."

Deze beslissing werd hem aangetekend ter kennis gebracht op 23 maart 2016.

De heer H. [REDACTED] tekende hiertegen verhaal aan bij de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen, met een verzoekschrift neergelegd ter griffie op 14 april 2016.

In hun vonnis van 29 september 2016 verklaarden de eerste rechters -oordelend dat de heer H. [REDACTED] beantwoordde aan alle toekenningsvoorwaarden voor het verkrijgen van een installatiepremie en dat het OCMW de woonkwaliteit niet als bijkomende toekenningsvoorwaarde kon opleggen om de installatiepremie te weigeren- de vordering ontvankelijk en gegrond. Ze vernietigden de bestreden beslissing van het bijzonder comité sociale dienst van 21 maart

2016 en zegden voor recht dat de heer H. [REDACTED] recht had op een installatiepremie vanaf 1 maart 2016, meer de gevorderde intresten.

Het OCMW werd, overeenkomstig artikel 1017, tweede lid, Ger.W., veroordeeld tot de (door de rechtbank herleide) kosten van het geding. Het vonnis werd in toepassing van artikel 1397 Ger.W. uitvoerbaar bij voorraad verklaard, niettegenstaande hoger beroep en zonder zekerheidsstelling en met uitsluiting van kantonnement (artikel 1404 Ger.W.).

Het OCMW van Antwerpen stelde tegen dit vonnis hoger beroep in met een verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het arbeidshof op 26 oktober 2016.

3. Eisen in hoger beroep

Het OCMW van Antwerpen vordert het hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren, het vonnis a quo te vernietigen en de beslissingen van het bijzonder comité sociale dienst van 21 maart 2016 te bevestigen.

De heer H. [REDACTED] vraagt het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond te verklaren en het vonnis a quo te bevestigen

Het OCMW te veroordelen tot de kosten van het geding, inclusief de rechtsplegingsvergoeding, begroot, zowel in eerste aanleg als in hoger beroep, op het basisbedrag van 480,00 euro.

4. Ten gronde

De heer H. [REDACTED] vordert een installatiepremie, maar die werd hem geweigerd door het OCMW bij beslissing van 21 maart 2016.

4.1. Principes

Er is geen betwisting, en het blijkt uit de neergelegde stukken, dat de heer H. [REDACTED] vluchteling is en derhalve rechten kan doen gelden op de voordelen van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie (hierna RMI-wet).

Artikel 14, § 3 RMI-Wet bepaalt:

"De rechthebbende op een leefloon die zijn hoedanigheid van dakloze verliest door een woonst te betrekken die hem als hoofdverblijfplaats dient, heeft eenmaal in zijn leven recht op een verhoging gelijk aan één twaalfde van het jaarlijks bedrag van het leefloon, vastgesteld in § 1, eerste lid, 3°.

In afwijking van het voorgaande lid, kan de Koning in de mogelijkheid voorzien de verhoging gelijk aan één twaalfde van het jaarlijkse bedrag van het leefloon, bepaald bij de § 1, eerste lid, 3°, in behartigenswaardige gevallen, een tweede keer toe te kennen.

De Koning kan andere categorieën van personen gelijkstellen met daklozen."

Aan deze bepaling, die duidelijk is, werd geen verdere uitvoering gegeven.

Wel werd het begrip dakloze verder omschreven in een omzendbrief:

"Wordt beschouwd als een dakloze « de persoon die niet over een eigen woongelegenheid beschikt, die niet de middelen heeft om daar op eigen krachten voor te zorgen en daardoor geen verblijfplaats heeft, of die tijdelijk in een tehuis verblijft in afwachting dat hem een eigen woongelegenheid ter beschikking wordt gesteld."

(Algemene omzendbrief betreffende de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, 17 juni 2015, www.mi-is.be, nr. 9.2.3., p. 178).

Naast het recht op een installatiepremie in de RMI-Wet wordt ook in het kader van de maatschappelijke dienstverlening voorzien in een installatiepremie.

Zo bepaalt artikel 57bis OCMW-Wet:

"Onder de door de Koning bepaalde voorwaarden, kennen de openbare centra voor maatschappelijk welzijn een installatiepremie toe aan de persoon die de hoedanigheid van dakloze verliest door een woning te betrekken die hem tot hoofdverblijfplaats dient."

Aan deze laatste wetsbepaling werd verder uitvoering gegeven door het koninklijk besluit van 21 september 2004 tot toekenning van een installatiepremie door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn aan bepaalde personen die hun hoedanigheid van dakloze verliezen en door verschillende omzendbrieven.

Voor de toekenning van de installatiepremie overeenkomstig artikel 14, §3 RMI-Wet, kan op dit KB van 21 september 2004 geen beroep gedaan worden nu dit KB in artikel 5 uitdrukkelijk stelt: *"Dit besluit is niet van toepassing op de personen die het voordeel kunnen genieten of reeds het voordeel genoten voorzien in artikel 14, § 3, van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie..."*.

4.2. Voorwerp

Er is geen discussie dat de heer H. [REDACTED] erkend werd als vluchteling en derhalve recht heeft op de voordelen van de RMI-Wet, waaronder een installatiepremie.

Uit de bestreden beslissing kan niet met zekerheid afgeleid worden op basis van welke wetgeving de installatiepremie geweigerd werd. Zo verwijst het OCMW in conclusies naar artikel 57 OCMW-Wet.

Omdat de heer H. [REDACTED] een aanvraag heeft gedaan om een installatiepremie te bekomen, wordt eerst nagegaan of hij recht heeft op een installatiepremie overeenkomstig de RMI-Wet.

4.3. Installatiepremie overeenkomstig de RMI-Wet

De heer H. [REDACTED] heeft een woning betrokken die hem tot hoofdverblijfplaats dient.

Aangezien hij ervoor in een opvanghuis (lokaal opvanginitiatief) verbleef dat hij moest verlaten omdat hij als vluchteling erkend werd, kan hij beschouwd worden als een dakloze die een woning betreft en voldoet hij aan de voorwaarden van de RMI-Wet. Het loutere feit dat hij enkele dagen bij vrienden zou verbleven hebben, wijzigt dit niet.

Enkel wanneer het OCMW kan aantonen dat de woning van de heer H. [REDACTED] hem niet als hoofdverblijfplaats dient, is er geen recht op een installatiepremie maar er is geen discussie dat de heer H. [REDACTED] in zijn woning zijn hoofdverblijfplaats heeft. Dit blijkt ook uit het huisbezoek van 18 februari 2016, waarbij het sociaal verslag van 10 maart 2016 uitdrukkelijk vermeldt dat het verblijf van de heer H. [REDACTED] kon vastgesteld worden. Aan de voorwaarde om een installatiepremie te krijgen, is voldaan aangezien er niet betwist wordt dat de heer H. [REDACTED] nog nooit een installatiepremie heeft ontvangen.

Het OCMW stelt evenwel dat de woning waar de heer H. [REDACTED] in verblijft niet voldoet aan de normen van een gezonde woning en pas wanneer het pand voldoet aan de normen van een gezonde woning, zou hij niet meer als dakloze kunnen beschouwd worden.

De woning zou ongeschikt zijn omwille van de slechte reputatie van de huiseigenaar. Het pand zou ook gekend zijn als een plaats voor drugdealers en prostitutie, het zou slecht onderhouden zijn en er zou geen conformiteitsattest voor zijn afgeleverd.

Hieruit leidt het OCMW af dat de heer H. [REDACTED] nog steeds dakloos is omdat hij in een niet bewoonbaar verblijf zou wonen.

Vooreerst dient opgemerkt dat artikel 14, § 3 RMI-Wet geen voorwaarden stelt inzake de kwaliteit van de woning, maar enkel vereist dat de woning tot hoofdverblijfplaats dient. Door de kwaliteit van de woning als voorwaarde te stellen, voegt het OCMW derhalve een voorwaarde toe aan de RMI-Wet.

Ten overvloede dient vastgesteld dat de woning effectief bewoond wordt. Zo zijn er nutsvoorzieningen, is er een badkamer en een keuken, werd tijdens het huisbezoek vastgesteld dat de heer H. [REDACTED] er daadwerkelijk verblijft en werd de woning niet onbewoonbaar verklaard.

Uit het loutere feit dat de huiseigenaar een reputatie heeft (hetgeen niet verder gespecificeerd wordt) en het pand gekend zou zijn als plaats voor drugdealers en prostituees, kan immers niet afgeleid worden dat de heer H. [REDACTED] er geen verblijfplaats heeft voor zover deze argumenten al dienend zijn om uit te maken of er sprake is van een hoofdverblijfplaats. Dat er geen conformiteitsattest werd afgeleverd is evenmin relevant om te kunnen besluiten dat er geen sprake is van een hoofdverblijfplaats.

Weliswaar wordt er tijdens het huisbezoek opgemerkt dat de woning een oude, afgeleefde en niet onderhouden indruk maakt, maar het is precies het doel van de installatiepremie om de heer H. [REDACTED] in staat te stellen zijn woning in te richten. Uit het loutere feit dat de wo-

ning niet goed onderhouden is, kan dan ook niet afgeleid worden dat de heer H [REDACTED] daar niet zou verblijven.

Van een tijdelijk verblijf in een niet bewoonbaar pand, is dan ook geen sprake.

Dat de heer H [REDACTED] geen garantie heeft om de huurwaarborg te recupereren is mogelijk, maar doet geen afbreuk aan de vaststelling dat hij zijn hoofdverblijfplaats heeft in de woning.

Er is dan ook recht op een installatiepremie overeenkomstig artikel 14, §3 RMI-Wet en dit besluit wordt niet gewijzigd indien het KB van 21 september 2004 zou moeten toegepast worden zoals verder zal vastgesteld worden.

4.4. Installatiepremie overeenkomstig de OCMW-Wet

Hoewel er recht is op een installatiepremie in het kader van de RMI-Wet, kan ten overvloede ook vastgesteld worden dat er ook recht zou geweest zijn op een installatiepremie overeenkomstig de OCMW-Wet.

Artikel 57bis OCMW bepaalt dat er onder door de Koning bepaalde voorwaarden recht is op een installatiepremie voor zover een persoon de hoedanigheid van dakloze verliest (hetgeen niet betwist wordt en ook uit het dossier kan afgeleid worden) en een woning betreft die hem tot hoofdverblijfplaats dient. Hoger werd vastgesteld dat dit het geval is.

Verder moet nagegaan worden of aan de voorwaarden van het KB van 21 september 2004 is voldaan.

Artikel 1 van het KB van 21 september 2004 bepaalt:

"Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder dakloze : de persoon die niet over een eigen woongelegenhed beschikt, die niet de middelen heeft om daar op eigen krachten voor te zorgen en daardoor geen verblijfplaats heeft, of die tijdelijk in een tehuis verblijft in afwachting dat hem een eigen woongelegenhed ter beschikking wordt gesteld."

Er is geen discussie, en het blijkt uit het sociaal verslag, dat de heer H [REDACTED] niet over een eigen woongelegenhed beschikte, hij daar niet op eigen kracht voor kan zorgen en hij thans een woongelegenhed heeft. Aan deze voorwaarde is voldaan.

Ook aan de voorwaarden van artikel 2 (en van de andere artikelen) van het KB van 21 september 2004 is voldaan, hetgeen trouwens niet betwist wordt. De heer H [REDACTED] geniet onder meer een leefloon en heeft nog nooit een installatiepremie ontvangen (dit wordt althans nergens beweerd).

Indien er geen recht had geweest op een installatiepremie overeenkomstig de RMI-Wet, had de heer H [REDACTED] ook recht gehad op een installatiepremie overeenkomstig de OCMW-Wet.

4.5. Beleidsmaatregelen OCMW inzake huurwaarborg en installatiepremie wijzigen dit niet
Het OCMW laat gelden dat het tot taak heeft om een menswaardig bestaan te bieden en dat het binnen de perken van de beschikbare middelen deze oordeelkundig moet aanwenden, waarbij er aandacht is voor het evenwicht tussen gelijkberechtigting en individualisering.

Dit heeft evenwel niet tot gevolg dat het recht op een installatiepremie niet moet toegekend worden indien aan alle wettelijke voorwaarden is voldaan.

Verder stelt het OCMW dat ze om een menswaardig bestaan te kunnen waarborgen maatregelen treffen om eenieder een menswaardige woonst te bieden, waarbij verwezen wordt naar de Vlaamse Wooncode die het recht op menswaardig wonen waarborgt.

Het OCMW heeft vervolgens de beslissing genomen om het toekennen van de installatiepremie afhankelijk te maken van de woonkwaliteit. Hoewel het voeren van een beleid om eenieder een menswaardige woning toe te kennen lovenswaardig is, heeft dit niet tot gevolg dat het OCMW een installatiepremie kan weigeren omdat de woning, volgens het OCMW, niet aan bepaalde normen voldoet. Deze vereiste wordt immers niet opgenomen in de wetgeving.

Te meer daar er geen normen vermeld worden waaruit de "duurzame leefbaarheid" en de "goede woonkwaliteit" kunnen afgeleid worden. Uit het loutere feit dat de woning van de heer H. [REDACTED] verhuurd wordt door een persoon met een reputatie, dat er soms drugdealers en prostituees aanwezig zijn en de woning slecht onderhouden is, kan trouwens niet afgeleid worden dat de heer H. [REDACTED] niet zou kunnen beschikken over een woning die voldoet aan de basisvereisten.

De strijd tegen huisjesmelkers is een terechte strijd, maar het niet toekennen van een installatiepremie is daartoe niet het juiste middel nu de wetgeving tot toekenning van deze premie hier niet in voorziet.

De verwijzing naar artikel 23 Grondwet wijzigt dit niet nu trouwens niet aangetoond wordt dat de heer H. [REDACTED] geen behoorlijke huisvesting zou hebben. Bovendien wil artikel 23 Grondwet de overheden er juist toe aanzetten om eenieder een behoorlijke huisvesting te bieden, maar niet om geen premie toe te kennen indien de aanvrager niet over een woning beschikt die modern is en in perfecte staat is.

5. De rechtsplegingsvergoeding

De heer H. [REDACTED] vordert het OCMW van Antwerpen te veroordelen tot betaling van 480,00 euro rechtsplegingsvergoeding, zowel in eerste aanleg als in hoger beroep.

Het betreft een betwisting die geregeld wordt in artikel 580 Ger.W., waardoor er toepassing moet gemaakt worden van artikel 1017, tweede lid Ger.W. dat bepaalt dat behalve wanneer het geding roekeloos of tergend is, de overheid of de instelling, belast met het toepassen van de wetten en verordeningen bedoeld in de artikelen 579,6°, 580, 581 en 582, 1° en 2°, ter zake van vorderingen ingesteld door of tegen de sociaal verzekerden persoonlijk, steeds in de kosten wordt verwezen.

Artikel 4 van het koninklijk besluit van 26 oktober 2007 (tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek en tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de artikelen 1 tot 13 van de wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en de kosten verbonden aan de bijstand van de advocaat) voorziet dat er afwijkende bedragen moeten toegepast worden in de gevallen bedoeld in artikel 1017, tweede lid Ger.W.

Aangezien het bedrag van de vordering lager is dan 2.500,00 euro, wordt de rechtsplegingsvergoeding verlaagd tot het basisbedrag van 174,94 euro. Het bedrag in eerste aanleg kan bevestigd worden, zij het dat het bedrag wordt genomen van een vordering die lager is dan 2.500,00 euro maar dit bedrag is hetzelfde.

Het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding dient in eerste aanleg op 131,18 euro te worden vastgesteld (zoals terecht toegekend door de eerste rechters) en op 174,94 euro in hoger beroep.

BESLISSING

Het arbeidshof,

Recht doende op tegenspraak.

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond.

Bevestigt het vonnis van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen, van 29 september 2016, zij het om deels andere redenen.

Veroordeelt in toepassing van artikel 1017, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, het OCMW van Antwerpen tot de kosten van het hoger beroep.

Vereffent deze kosten aan de zijde van de heer H. [REDACTED] op 174,94 euro rechtsplegingsvergoeding.

Aldus gewezen door:

Dirk TORFS, raadsheer, voorzitter van de kamer,
Erik MEYS, raadsheer in sociale zaken, werkgever,
Gary SCHAMPAERT, raadsheer in sociale zaken, werknemer,

Gary SCHAMPAERT

Erik MEYS

Dirk TORFS

en uitgesproken door de voorzitter van de tiende kamer van het arbeidshof Antwerpen, afdeling Antwerpen, zitting houdend te Antwerpen in openbare terechtzitting van 7 juni 2017, met bijstand van griffier Ronald SMETS.

Ronald SMETS

Dirk TORFS

